

„EDINOST“

izhaja enkrat na dan, razun nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnistvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične tevilke po 6 stot. (3 nvč.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Ne frankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo v ulici Molin piccolo št. 3. II. nadstr. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia številka 12.

Včerajšnje volitve v naši okolici.

Takega dne še ni pisala slovenska zvestoba v knjigo narodnih borb v tržaški okolici. Ne — še nikdar! Nadejali smo se srečnega izida, nadejali smo se, da obranimo svoje pozicije in da zopet priborimo zadnji izgubljeno pozicijo v Škedenju; ali take zmage — odkrito bodi povedano — ob znanih naših razmerah se sami nismo nadejali! To je bil triumf na vsej črti. Mi smo menili, da povsem dobro poznamo sree tega našega okoličana — ne upoštevaje, seveda, tistega odstotka, ki je prodal sovražniku svoje meso in svojo dušo — menili smo, da ne podcenjamo tega sree. Danes moramo pripoznati, da smo podcenjali!

Tako divno, tako disciplinirano, tako zložno so šli vsi okraji v boj, da smemo biti ponosni na take volilce in ves narod slovenski sme s ponosom gledati na ta odlomek svoj!

Znan je način delovanja tržaških rodoljubov, kateri so šli med one naše delavce in vse one, ki morajo služiti svoj kruh ob potu svojega lica. Vzbudili so tako najširje sloje in to je napravilo moralen pritisk na manje trdne volilce. Lahko rečemo sedaj: v Trstu in okolici je nastopil ves naš narod od najnižega delavca do gospoda, vsi združeni v eni misli: vsi združeni za eno idejo, da osvobodimo in ohranimo biser slovenske zemlje ob Adriji — našo okolico.

Utisi včerajšnjih dogodkov so presilni, da bi v tem hipu mogli z dolžno treznostjo in miraostjo oceniti napredek in vspeh teh volitev. To storimo pa v prihodnjih dneh.

Tu naj slede le črtice z vsacega volišča.

I. okraj.

(Škedenj, Sv. Marija Magdalena in Čarbola).

Ta okraj je presenetil tudi največje optimiste. Sodilo se je, da zmagamo k večjemu za kakih 100 glasov. Ko se je pa doznalo, da smo zmagali z nad 200 glasovi večine, zavladalo je med množico volilcev, ki je pred voliščem nestrpno čakala izida, neopisno veselje. To niso bili več navadni živio-klici vsled zmage navdušene množice, marveč je bilo pravo vriskanje od sreče in veselja polne duše. Vsem je bila v ustih številka dvesto. A da so Italijani na teh volitvah v prvem okraju tako grozno pogoreli, krivi so bili največ sami. Mnogi volilci, posebno iz Škedenja, še sedaj hranijo odrezek iz »Piccola«, ki je pred tremi leti po zmagi Banellija dokazoval, da je ta Banellijeva znaga dokazala italijanski značaj prvega okraja in predvsem Škedenja.

To očitjanje je posebno one volilce, ki so

PODLISTEK.

Na rojstni zemlji.

Episal Ksaver-Šandor-Gjalski; prevel M. C. XXIX.

Veselilo ga je, da ga je Vera tako pozorno, skoro zamakneno poslušala. A tudi prijetna soba, mej tem ko je zunaj žvižgal in bril oster veter, šum vse hiše, ki je prihajal od ropota v kuhinji, od pesmi služkinj in perie nekje v zadnjem kotu pritličja, od govorjenja možkih, ki so se razgovarjali nekje doli v družinski sobi — vse to je Leva nekako povzdigala in vzbujalo. A Vera in starka sta ga slušali vse dalje. Deklica se mu je divila in skoro plašila se je, ko se jej je zdel preučan, ali vendar se jej je porajal v duši neki ponos nanj. A mati — ona je komaj čula njegov glas, in videča, kako sti mu očesi neprestano obrnevi v Vero, je takoj uganila s svojim materinskim čutstvom, kaj pomenja ta plamteči pogled. V prvi hip

dali glas Banelliju, tako peklo, kakor da bi imeli žrjavico na sreč.

Oni so v — seveda krivem — oportunitizmu z izvolitvijo Banellija hoteli le pokazati svoje prijateljstvo nasproti mestu, ker so jih Italijani neprestano pozivali, naj bodo prijatelji z mestom.

Vsled pisave v »Piccolo« pa so volilci Banellijevi sprevideli, da Italijanom ni prav nič ležeče na prijateljstvu z okolico, marveč, da so hoteli s zmagom Banellija le dokazati italijanstvo prvega okraja. Ne, Italijani nismo bili nikoli in tudi ne bomo, škripali so z zobmi opeharjeni volilci Banellija, in da nismo Italijani, pokažemo tem židovskim sleparjem z o prihodnjih volitvah! In včeraj je prišel dan, ko so se mogli maščevati radi žaljenja, maščevati radi duševnih muk in očitjanj. Katera so morali trpeti cela tri leta. Ravno tisti, ki so pred tremi leti volili Banellija, bili so o teh volitvah najgorenejši agitatorji za našega narodnega slovenskega kandidata, med katerimi moramo posebno pohvaliti posestnika Andreja Godina Fuli in gostilničarja Antona Sancin-Šuman. Da je stara garda narodnih agitatorjev storila letos v še večji meri svojo dolžnost, nego druga leta, dokazuje pač naša sijajna zmaga sama. Reči se more, da (razun par žalostnih izjem) včeraj v prvem okraju niti ni bilo izdajice. Oni glasovi, katere je dobil nasprotni kandidat, bili so skoraj vsi oddani od laških ali popolnoma poitalijančenih volilcev, ki, dasi jim je magistrat dal volilno pravico v prvem okraju, večinoma prebivajo v mestu. Jako veselo in značilno je, da za italijanskega kandidata nista glasovala niti njegova brata Gašpar in Tiče Sancin Lavtičar, oba okolo 80 let stara in posestnika v Škedenju.

Prvi sploh ni glasoval, drugi pa je glasoval za narodnega kandidata, g. Antona Sancin-Drejača. Ta dva moža-poštenjaka naj bi si vzeli v izgled vsi naši odpadniki po okolici in naj bi iz tega slučaja erpili nauk. Da se tudi bratu ni dolžno spoštovanje in zaupanje, ako je zatajil svoj narod in postal erožje v rokah naših sovražnikov. — Ker so nekateri nasprotnega mnenja, moramo omeniti, da je dokazano, da je tudi godec Anton Godina Tululu glasoval za našega kandidata. Toliko, da se možu ne bo delala krivica.

Predolgo bi bilo, ako bi hoteli že danes opisati radost in veselje, ki je po včerašnji zmagi vladala v prvem okraju. Bil je to resnoden praznik. Pred tremi leti je po volitvah izglinila bratska ljubezen in zaupanje, ker o mnogih se je opravičeno, a o mnogih tudi neopravičeno sumilo, da so nas izdali. Včeraj pa je bilo vse veselo, vsi so si zaupno segali v roke, ker izdajalec ni bilo med nami. Ganljivo je bilo gledati posebno one, ki so na včerajšnjih volitvah oprali svojo čast in

je občutila skoro nekako ljubosumje — no, potem je pogledala Vero in sree jej je zadržetelo od ljubezni in dobro starkino srce se je razsvetlilo v blaženstvu. A usta so jej še petala poluglasno: »Da bi Bog dal!«

Minola je polnoč, a družba je bila vedno skupaj. Zunaj se je iz ostrega vetra razvila cela burja in metež. Vera je ostala v Lipnjaku, kakor je bilo določeno že poprej pred nevremenom.

Ko sta naslednje jutro Svetozar in Olga že ob sedmi uri, ko je bilo še povsem temno v sobi, poletela k oknu in sta poleg dobljenih darov, s katerimi sta bila krožnika obložena, opazila, da je zunaj vse belo in da so okna s snegom zadelana — sta vskliknili oba od veselja in radosti:

»Prvi sneg!« — in bilo je kakor da je zavznel nek čarobni glas. Vsa hiša je oživela od njega. V prvi hip so se vsi veselili in sleherni je ganjenim čutstvom in veseljem pogledaval na okna v belo okolico, na nizke sive oblake, obešene nad gorami in bregovi, na razgrnjeni plašč po ravninah, na pripo-

so mogli zopet veselim leem in ponosnim čelom stopiti v družbo mož poštenjakov. Solze radosti so se pojavljale na zagorelih obrazih zavednih naših okoličanov. Na večer pa je bila po vsem Škedenji razsvetljava in lučice so se prikazale tudi na oknih onih, ki so včeraj stopili prvičkrat v naše narodne vrste. Splošna sodba je bila, da prvi okraj še ni doživel tako krasnega dneva.

Tudi Zgornjo Magdaleno so junaki iz Spodnje Magdalene priveli včeraj v naš tabor. Čast in slava takim uzornim in vstrajnim narodnjakom ter njih jeklenim voditeljem. A tudi oseba našega sedaj izvoljenega kandidata ima velik del zasluge na tako izvenrednej zmagi. Kdo bi ne volil za moža domačina, ki se je vsikdar pokazal poštvovalnega prijatelja in ki vselej rad pomaga se svetom in dejanjem vsakomur, čudi že njegov politični somišljenih ali nasprotnik?!

Naš kandidat v tem okraju, g. Anton Sancin-Drejač, je bil izvoljen s 335 glasovi, nasprotni kandidat je dobil 132 glasov, 1 glas je dobil Leopoldo Mauroner in devet glasovnic je bilo b lih.

II. okraj.

(Lonjer, Rocol, Kjadin.)

Na ta okraj je bil najhujši naval. In sicer radi ugleda našega kandidata dr. Rybáča in radi spoštovanja, ki ga uživa ta mož ne samo v tem okraju, ampak povsodi v okolici. Ko bi bili njega vrgli, dali bi bili udarec vsem tržaškim Slovincem, ali udarili bi bili tudi na občuten način ono slovensko idejo, okoli katere se zbirajo naši slovenski sinovi.

V komisiji so bili tudi trije zaupniki naše stranke in pooblaščenca političnega društva »Edinost«, dr. Josip Abram in dr. Benkovič.

Silen je bil naval, in na nastopu nasprotnih agitatorjev je bilo videti, da so gotovi zmage; ali nastop naših jim je tako imponiral, da so že okolo 10. ure jeli omahovati. Naši volilci se prihiteli na volišče na vse zgodaj, kakor da ne morejo čakati hipa, da izvrše svojo narodno dolžnost. Mej prvimi 150 oddanih glasov je bilo, da ali ne, 20 nasprotnih. Nasprotniki so prihajali polagoma pozneje. Mej 11. in 12. uro je prihajalo le še malo volilcev. Ob 12. uri je bila volitev zaključena in začel je skrutinij. Pred volilnim lokalom se je zbrala velika množica ljudstva. Vse je pričakovalo z največjo napetostjo, vsakomur se je videlo, kako vznemirjen in nervozen je. Po dobrih 20 minutah je predsednik komisije naznanil, da je dr. Rybáč dobil 150 glasov, Mauroner pa 91. Par glasov je bilo uničenih.

Sedaj je sledil prizor, katerega treba videti, ker se ne da opisati. Zaorilo je živoklicev, ljudje so si podajali roke in mahali

gneno vejevje dreves, gosto obloženo z obložki snežnih metuljčkov, na zamedene poti in na divne sklade po strehah, zložene kakor od sladkorja. In bila je zunaj neka tišina, v kateri se je vsaki glas ptice prenašal po mrzlem zraku, in vsaka beseda, ki jo je kdo zgovoril doli na dvorišču, je prihajala gori nekako pridušeno, zamolklo. S hodnika je bilo čuti vsaki hip ropotanje čevljev, od katerih so došleci otirali sneg, a od dalje — tam od gospodarskih poslopj se je razlegal krik in vik možkih in Jeklet, ki so se obmetavali s snegom. Svetozarja in Olgo je Fran komaj pridržaval, da nista zbežala tja ven, in otroka sta se umirila še le potem, ko jima je obljubil, da jima napravi lepega snežnega moža. Lev je s polno dušo vlekel na se čarobnost zimskega jutra in je razmišljal, kako da upreči sani in popelje Vero in Zlatico. Ne, Vere že ni bilo več v hiši. Ne da bi bila čakala na zajutrak, je odšla domov še v temi.

— A zakaj si jo pustila? Mogla bi se hudo prehladiti — v tem snegu; res, da ni

s klobuki. Potem pa so vstopili v kolo: pevci društva »Zastava« iz Lonjerja in mešani zbor »Kola« iz Trsta, množica se je odkrila in vse je pelo, vspricho komisije, našo himno »Hej Slovani!« Potem so pevci še zapeli »Slovenac i Hrvat« in »U boj« in so ob zvokih te pesmi korakali do gostilne »Pri lovcu«, kjer je bilo pevanje, rajanje, da nikdar tega. Ime dra. Rybáča je bilo na ustih vsakogar; vse kakor da je hotelo iz srca ven izraziti vso ljubezen in spoštovanje do našega zastavonoše.

Lonjerci so pod razvito trobojnico odkorakali proti svoji vasi. In zastavo je nosil njih vredni — starina!

Vest o Rybáču zmagi je tudi med mestnimi Slovinci izzvala največo radost.

III. okraj.

(Sv. Ivan, Škorklja, Kolonja).

O volitvi v tem okraju moremo reči na kratko: je isti ostal prvak med našimi okraji! Ostal je, ker je bil vedno. Pred prvaki tega okraja treba sneti klobuke: to so celi možje, nepresežni organizatorji in agitatorji. In če še upoštevamo notorični zmisel Svetoivancev za disciplino, se ne bomo čudili, da se nasprotna agitacija ni mogla razviti niti v svojih začetkih, in ne more nas presenetiti sijajni izid volitve. Vsi vrli volilci — posebno tudi oni iz Konkonele in Kolonje so ostali na volišču do proglašenja izida. Izid je bil sled č: dr. Gregorin je dobil 195 glasov, Valerio 32, Ivan Marija Vatovec 7, Ferluga 8. Ta sijajni vspeh je vzbudil veliko navdušenje med množico, ki je skupno odkorakala v »Narodni dom«, kjer se je vse trlo občinstva. Vse je bilo radostno vzhiceno na taki sijajni zmagi slovenske misli v naši okolici.

IV. okraj.

(Barkovlje-Rojan-Greta).

V Rojanu so se vršile volitve v najlepšem redu. Cikorijaši so bili jako poparjeni, njihovi agitatorji brez vsake »korajže«, ker so jim bili naši vedno za petami. Od naše strani pa se je razvil že na vse zgodaj jako živahno in veselo gibanje. Volilnemu činu, katerega je vodil mirno in objektivno g. dr. Ruseoni, so prietovali trije zaupniki »Edinost« in odbornik dr. Slavka. Volitev se je vršila gladko brez vsakih posebnih incidentov. Lep utis je napravilo na člene komisije, ko je prišel na volišče neki kurjač južne železnice... naravnost z dela v zamazani delavski opravi. Občudovanja vreden je bil tudi neki 80-letni starček... iz Barkovelj, katerega so morali skoraj nesti v volilno divorano.

Od 433 vpisanih volilcev prišlo je volit 350. Naš kandidat Ivan Gerdol je dobil 226 glasov, Parisi 129, 3 glasovnice so bile čiste, en glas je dobil Ernest Cumar in en glas

daleč — ali vendar — in pa peš! Ah — vi otroci! — se je jezila starka.

— Nikakor ni hotela ubogati me; rekla je, da mora domov — radi očeta — a ti veš, kaka je ona v tem — tako se je branila Zlatica.

Pri zajutruku je že, vsaj stara, minola prva radost. Blinjevič je obžaloval, da je tako rano zapal sneg in da živina ne bo mogla več na pašo, no, na drugo stran pa se je zopet veselil radi zimskih setev, ker so mrazovi jasnih daj jeli postajati nevarni. Tudi stara gospa, kakor vsako leto, se je tudi to pot čudila, da je zima tako rano prišla in z vzdihom se je spomnila siromašnih kmetov, ki nimajo ne dovolj drv in dovoljne obleke. Klenušević je mislil na svojo Boleto, a ptuji inženir je jadikoval, ker bo moral sedaj nehati z merjenjem in se povrniti v mesto, v pisarno, in mu odpadejo dijete. Tomičo je veselil sneg, skrbelo pa ga je za zajee, katere bodo kruti lju tje pobijali s palicami po tem snegu.

(Pride še.)

je bil uničen, ker je bil napisan le priimek našega kandidata. Ko je bil proglašen izid, zaorili so gromoviti »Živio« klic. Ljudstvo je bilo iz sebe od navdušenja. Vsklikaje in prepevaje je vsa množica šla v krčmo konsumnega društva. Na vseh oknih velike vojašnice je mrgolelo naših fantov, ki so zadovoljno gledali na navdušeno množico. V krčmi se je prav mogočno izvil iz prs zbranih narodnjakov glas navdušenja in zadovoljstva. »Živio Gerdol, živeli Slovenci!«, gremelo je kakor iz erega grla; in ob navdušenem pevanju himne »Hej Slovani« razpeli so veliko slovensko zastavo. Četrty okraj je lahko ponosen na to sijajno zmago, na ta sijajni napredek.

V. okraj.

(Opčine-Trebče-Bane Gropada-Padrič Bazovica.)

Tudi v tem okraju ni slovenska stranka še nikdar izvojevala tako sijajne zmage! Gospod Ivan Gorjup more biti ponosen na toli sijajno manifestirano zaupanje. Podrobnosti priobčimo jutri, ker je g. dr. Rybář, ki je posredoval na tej volitvi v imenu političnega društva »Edinost«, danes odsoten iz Trsta. Pridodajamo le še, da je g. Ivan Gorjup dobil 287, laški kandidat Stükler pa le 68 glasov.

VI. okraj.

(Prosek-sv. Križ-Kontovelj.)

Volitev se je vršila povsem mirno. Le dva »od trip« sta hotela v drugo na volišče. To je volilce razgrela, da so odločno protestirali in zahtevali od stražarjev, da morajo takoj odstraniti z volišča dva Kumarjevca. To se je tudi takoj zgodilo.

Od 376 vpisanih volilcev jih je volilo 297. Od teh je dobil dr. Slavik 219 glasov, Cumar 75 in tri glasovnice so bile čiste.

Točno opoldne je bila volitev zaključena. Kmalu na to so se prešteli glasovi in še predno je bil proglašen izid volitve, je zaoril po volilni sobi gromoviti »Živio dr. Slavik!«. Na to so se zbrali pred volilnim poslopjem veliki in pevec iz vseh treh volilnih vasij, ter so skupno zapeli, vsi odkriti, »Hej Slovani!« Množica je na to prepevaje odšla proti Proseku in Kontovelju. Naša trobojnica je takoj zaplapolala.

Največa radost je pa zavladala, ko se je izvedelo, kako sijajno smo zmagali po vsej okolici. Ljudstvo je bilo kar navdušeno samega veselja. Kar je še ostalo Križanov na Proseku, so takoj odšli, da brzo sporočijo svojim preveselo vest o častni okoličanski zmagi. Križane, ki so odhajali pod vihrajočo trobojnico, je množica navdušeno pozdravljala. Od vseh strani je donelo »Živio zavedni Križani! Na svidenje!«

Pohvaliti treba naše Križane, ki se niso dali prelepiti od pustih Cumarjevih obljub in njegovih gojilnih trip. Kar je bilo pa Cumarjevih zastapljenih privržencev (ker ljulike je povsod med pšenico), so te izgubljene ovce nazivali: »Glejte jih, to so tisti od trip, ti so po 32 itd.« Sicer je bilo te revčke takoj poznati, ker hodijo okrog, kakor Judeži Iškarijoti, ki si ne upajo nikogar pogledati v obraz.

Seveda so to-le površne črtice, katere bomo polagoma spopolnjevati. Izlasti nam bo omenjati še onih vrlih mož, ki so si nabrali velikih zaslug za to našo presijajno zmago. A danes že jim izrekamo iz globine duš in v imenu narodne stvari iskreno zahvalo, v plačilo pa naj jim bo sladka zavest o pošteno storjeni dolžnosti do naroda svojega.

Mladočehi pa vrenje med češkim narodom.

III.

Kje so danes Mladočehi? Odetopali so od stopinje do stopinje, in danes se omejujejo samo na dve točki, namreč na zahtevanje češkega notranjega jezika in drugega češkega vseučilišča na Moravskem. Ko bi to priborili češkemu narodu, bi ne mislili več na obstrukcijo. In kolikor je zavisan od njih, bi se pogodba z Ogrsko vsprejela v državnem zboru.

Oglejmo si te dve točki pobliže z vprašanjem: Ali je položnje tema dvema zahtevama Mladočehov ugodno? Žal, da moramo reči: ne, ne, ne! Zakaj?

Mi vidimo tu nedoslednost mišljenja mladočeske stranke v skupnosti. Pojedini člani te stranke so si že davno na jasnem, da so take zahteve, rekli bi, nezareane, ker se

ne dajo izvršiti. Spomnimo se samo jedne stvari. — Ministeraki predsednik, dr. pl. K o e r b e r, je proglasil maksimo ali načelo, da narodi naj bi se sporazumeli med seboj! Tudi Čehi naj se dogovarjajo in dogovoré z Nemci, drugače ne dosežejo Čehi ničesar.

To načelo pomenja za današnjo prakso toliko, kakor: Vi, Čehi in ostali slovanski narodi, ostanite s svojimi nacionalnimi zahtevami doma! Saj je vendar jasno že v naprej, da Nemci, ki so zmagali s svojo obstrukcijo, v narodnostnem pogledu ne privole v čisto nič ali pa le v toliko, kolikor bi tudi še oni novega pridobili za vsako izpolnjeno zahtevo slovaških narodov.

Ako bi bili Mladočehi prav uvaževali proglašeno načelo sedanje vlade, dolžni bi bili prekrizati se in vrniti se domov iz državnega zbora, ali pa delati na to, da vržejo tako ministerstvo. Sedanja vlada si je v narodnostnem in jezikovnem pogledu principijelno zavezala roke nasproti nemškimi strankam. Ta vlada je morala po proglašenju svojega principa že radi doslednosti misliti na vse drugo, nego za izvršenje katere si bodi točke narodne enakopravnosti. Zato je tudi vlada Körberjeva skušala Čehé tolažiti z gospodarskimi predlogami. A tudi te so vjednaki meri, če ne še bolj, na korist Nemcem in drugim narodom.

Tudi druge slovanske stranke — ako bi bile zaresno poštevale načelo pl. Körberja — bi bile morale stopiti takoj v primerno opozicijo proti sedanji vladi. Dejstva, ki se sledila in še sledé, jim dokazujejo, da bi bile tudi te stranke pravo pogodile. Sedaj pa treba vlado, proti njeni zaslugi, vzdrževati, da bo enkrat konec s pogodbo z Ogrsko. Po tem morajo slovanske stranke napeti druge strune, a s to vlado bo težko kaj.

No vprašajmo se še enkrat: ali morejo Mladočehi od te vlade priboriti češki notranji jezik in drugo češko univerzo?

Kar se dostaje češkega notranjega jezika, je češka zahteva stavljena tako, da kaže tudi o drugi slabosti. Češki notranji jezik, ako Čehi dobro umejo stvar, se ne more doseči brezpogojno in brez nevarnosti za sam češki program.

Čehi ne morejo zahtevati, da bi češki notranji jezik dobili n. pr. za vse češko kraljestvo. To bi bilo, prvič, brezpotrebno, drugič bi se Nemci postavili po robu. Treba je vendar priznati, da tudi na Češkem je nekoliko krajev, kjer je nemški narod naseljen v skupnih množicah ali kompaktnih masah; in tu ni češki jezik neizogiban potreben. Preveč zahtevati, pomenja tu, ne doseči ničesar in škodovati češkemu, in po istem načelu tudi ostalim tlačnim narodom.

Zahtevati pa češki notranji jezik samo za kompaktne mase češkega naseljenja na Češkem, ne pomenja drugega, nego priznanje potrebe razdeljenja češkega kraljestva na nemško in češko ozemlje. Za notranji češki jezik bi bil torej predpogoj: razdeljenje dežel po naseljenju. To pa bi dovajalo do potrebe, da bi vsak narod dobil svojo nacionalno avtonomijo. Ravno tej pa se Čehi protivijo doslej. Po takem se Mladočehi sami sebi, svojemu programu nasproti, in Nemci, kolikor umejo ta nekus, to zvezo stvari, morajo poskakovati od veselja, ker jim Čehi sami ponujajo razkrojnje Češke na nemški in češki del!

Da si pa je ta zahteva voda na mlin Nemcev, se bodo ti vendar protivili, da bi si tako za ta svoj lastni, principijelno izvršeni dobiček dobili še drugih odškodnin! Ta bi bila lepa in najlepša, kar so jih Mladočehi zakrivil. Zato je treba tudi od strani drugih Slovanov uveriti Mladočehé, da naj ne kopljejo groba svojemu programu! Druga pa je, ako Čehi postavijo postulat, da naj se vse dežele češke krone razkroje in razdelé po kompaktnih masah naseljenja, in ako k temu postulatu pridružijo zahtevo, da ta postulat obvelja tudi za vse druge narodnostno pomešane dežele. Le tako bi se mogli Čehi in ostali slovanski narodi pomiriti in zadovoljiti.

Kaj pa s češko univerzo na Moravskem? Odgovor je lahek. Sedanja vlada je ne more privoliti brez privoljenja od strani Nemcev, če Nemci bi hoteli tudi tu imeti odškodnino, če ne z drugim darom, vsaj z jednako nemško univerzo v isti Moravi! Nemci torej, ki na Moravskem ne žive v posebnih kompaktnih masah, ki imajo univerzo dunajsko pred nosom, ki imajo poleg te še univerze v Graecu, Pragi, Inocostu in Černov-

cih, ti Nemci zahtevajo še jedno univerzo na Moravskem.

Poleg tega postavljajo še pogoje, da češka univerza naj ne bo v kakem glavnem mestu, temveč v kakem postranskem mestu Morave. Tu preneha vsakatero dostojno razgovarjanje in pogajanje. Če to ni poniževalno, potem ne poznamo tej besedi pojma in zmisla.

Koliko časa bodo Mladočehi, ti drugače nepravčasno toliko ponosni Mladočehi, igrali toliko narodna nedostojno vlogo?!

Iz vsega vidimo torej, da Mladočehi zahtevajo nekaj, kar se ne da doseči brez škode in oškodovanja tudi drugih slovaških narodov, in kar se tudi ne da doseči brez nedostojnega ponižanja čeških zastopnikov in češkega naroda.

Ako češki narod dobro premiali položnje Mladočehov, dá jim rajši absoltorij za vse dosedanje grehe, ako se spreobrnejo in začnejo v bodočnosti drugače postopati. Po shodu 26. aprila naj gredo Mladočehi brez vsake obveze v državni zbor, naj opravijo svoje delo, kakor morejo, naj ostanejo rajši brez vsake zahteve, nego pa da bi skušali z Dunajskimi darovi popraviti svoje položenje pri svojem narodu. Naj začnejo potem na novo, ker 7 dobrih let je izgubljenih za narodno in zgodovinsko pravo, izgubljenih tudi za Maloruse, Slovence in Hrvate pa Srbe, ker so Mladočehi nadaljevali svoje moči ter se po slabem staročeskem zgledu dobrikali Poljakom, recte poljskemu plemstvu.

To je resumé našega premišljevanja, izvajane iz dejstev in argumentov. Bodi boljše v bodočnosti!

Fran Podgornik.

Politični pregled.

V Trstu, 27. aprila 1903.

Shod zaupnih mož mladočeske stranke. O tem shodu, čegar sklepi bodo odločilno vplivali na nadaljnji razvoj avstrijske notranje politike nimamo še poročila. Na vseh straneh prevladuje mnenje, da so zaupniki prepustili poslancem svobodo za izbiranje taktičnih sredstev. V tem zmislu piše posebno tudi včeraj došla »Politik«. Ta list meni, da poslanci ne smejo vsprejeti nikakega diktata ni od volilcev, ni od tistih življev, ki jim grozijo.

(O shodu zaupnikov utegnejo dobiti čitatelji kako vest med brzojavkami.)

Iz ogrske zbornice. V sobotni seji ogrske zbornice predlagal je posl. Ratkay, naj se Kölcseyeva himna uzakoni kakor ogrska narodna himna.

Posl. Madaras je utemeljeval svoj predlog, naj se na Ogrskem zopet vapostavi čast palatina ter naj se zopet ustanovi ogrska narodna straža.

Ministeraki predsednik je pobijal oba predloga in priporočal zbornici, naj ju odbije ter je na to odgovarjal na neko interpelacijo.

Dogodki na Balkanu. C. kr. korespondenčni biro poroča, da so vse vesti, ki prihajajo iz turškega uradnega vira glede energičnega postopauja proti Albancem, krive. Turčija da postopa proti Albancem jako neodločno ter da jim le grozi, svojih groženj pa ne izvršuje. Diplomatični krogi so jako nezadovoljni s tem postopaujem turške vlade.

Pač pa postopa turška vlada z vso krutostjo usproti bolgarskim ustašem, a kljubu temu se ustaške čete vedno bolj množijo.

Ruski vojaški zastopnik v Bolgariji, polkovnik Protopopov, je izven turnusa povišan v generala. Zatrjuje se tudi, da nameruje ruska vlada odstaviti glavnega urednika vladnega glasila »Upravitelstvenij vjestnik« v Petrogradu, ker je objavil znana obrekovalna poročila ruskih konzulov o Macedoncih ter da se je že odredilo premeščenje konzula Maškova v Malo Azijo. Vse to se smatra kakor dokaz naklonjenosti Rusije do Bolgarije.

Kulturni boj v Franciji. Radi ukaza, naj se razidejo vsi oni meniški redovi, ki se niso pokorili določilom zakona, došlo je na več krajih do neredov.

Kmeti so napadli vladne funkcionarje s kamenjem in jih več njih ranili, nekatere tudi težko. Prebivalstvo je zelo razjarjeno.

V Saint Nicolasu je množica napadla časnikarje, ko so isti prišli iz samostana. Došlo je do pretepa, v katerem ste bili ranjeni dve osebi. Prišlo je vojaštvo, ki je zopet

vspospostavilo red; več demonstrantov je bilo zaprtih.

V Nimesu je po neki konferenci senatorja Lamarzelle množica napadla redarje in jih več njih ranila.

Tržaške vesti.

Zmagoslavje po okolici. Včeraj popoldne se je razvilo zmagoslavje od enega kraja okolice do drugega. Vsa sreca so bila po utisom teha divnega slovenskega vspeha. Po vseh vaseh so se uprizorile prisrčne veselice. Tudi mestni Slovenci — izlasti pevski zbori — so se raskropili po okolici.

Umeje se, da bomo tudi o teh slavjih poročali v prihodnjih številkah.

Nekoliko volilne statistike. Pridržujé si, da glede posamičnih okrajev s številkami pokažemo naš napredek od zadnjih volitev sem, prinašamo za danes le podatke glede glasov, oddanih v vseh šestih okrajih okolice.

Leta 1900 je bilo oddanih v vsej okolici za Italijane 839 glasov, za Slovence pa 1141, torej v odstotkih 42% za Italijane in 58% za Slovence. Včeraj pa je bilo oddanih: za Italijane 527 glasov, za Slovence pa 1419, ali v odstotkih: za Italijane 27%, za Slovence pa 73%. Italijani so torej nazadovale za 15 odstotkov, za kar so napredovali Slovenci. Leta 1900 so imeli Slovenci 302 glasa več nego Italijani, včeraj pa 885. Italijani so nazadovale za 312 glasov, Slovenci pa napredovali za 278 glasov.

Te številke pričajo neoporečno, da slovenska ideja v okolici napreduje in je to dejstvo tržaškim voditeljem v zadoščenje, ker se v teh številkah zreali vspeh njih neumornega delovanja. Te številke so pa tudi glasec protest proti falsifikacijam ljudskega štetja, katero izkazuje, kakor da so Slovenci v manjšini v okolici. Gornje številke naj vzamejo na znanje tudi državne oblasti, ki se tudi rade eklicujejo na številke. In nadejamo se, da vladni možje vsaj to pot ne bodo hoteli trditi, da so tudi Italijani glasovali za Slovence, kar je namestništvena odločba trdila v vprašanju slovenske šole glede volitev v V. kuriji, da bi pobila argumentacije slovenskih starišev, ki so se sklicevali na vspeh rečene volitve ter dokazovali opravičenost svoje zahteve z množino slovenskih volilcev.

Čestitke. — Prejeli smo nastopne brzojavke:

Iz Ljubljane: Slava zavednim volilcem tržaške okolice! Gromovit živio izvoljenim poslancem.

Župan Hribar.

Iz Kamnike: Nam iz našega letovišče osebnim znanim vrhim prvoboriteljem tržaškim in zavednim volilcem navdušeno čestita na slavni zmagi

politično društvo »Zora«.

Iz Postojna: Slava zavednim volilcem tržaške okolice! Žvelo narodni boritelji majke Slave! Žvelo društvo »Edinost«.

Postojnski rodoljubi.

»Cikorijašem« iz II. okraja. Pišejo nam: Verjemite, gospod urednik, da nam je neljubo pečati se s porazenim nasprotnikom. Plemeniti, vitežki in civilizovani narodi ne delajo tega. Taki narodi, stranke in tudi posamičniki podajo premaganemu sovražniku roko, v znamenje svojega — vitežtva. Da pa delamo izjemo glede ravnokar porazenih cikorijašev iz našega drugega okoličanskega okraja, za to imamo celo vrsto tehtnih razlogov. Med temi je prvi ta, da so ti cikorijaši, te umazane prodane duše, sinovi slovenskega naroda, da so odpadniki — izdajalci svojega naroda, svoje domovine in svoje slovenske matere!

Drugi med tolikimi važnimi razlogi je ta, da tržaški camoristi, ki so o zadnjih mestnih volitvah »sijajno« premagali stranko »Domenico Rossetti« — isto sedaj na vse mogoče načine nesramno napadajo! Ako je njim, ki so oblizani od 2000-letne kulture, dovoljeno tako postopanje proti poraženemu istokrvnemu sovražniku, se tudi nam ne sme zameriti, ako sledimo tem latinskim »vitezom« in povemo par gorkih »prodanemu mešu!« Da je nek laški priklatenec, po imenu Picini, agitiral proti našemu Rybářu v družbi skedenjskega Golobiča — pardon Colobicha — ste že povedali. Mi se hočemo nekoliko dotaknati mladega gosp. Zabukoviča, po domače »Kranjca«. Ta lepi rudeči in fino napravljene »gospodič« je sin onega Kranjca, ki ima v zagati Del Morro zalogo žita in moke in ki je, da si ne zna niti italijanski — hud nasprotaik našega naroda! Ta Mauronerjev

pokorni hlapec si je vzgajal sina, kateri obožuje Garibaldija in zaničuje vse, kar je drago narodu, iz katerega izhajata njega oče in mati. Včeraj je ta junak s površnikom na roki kolovodil rocolske cikorijske, neprestano označuje jim naše prve agitatorje!

Temu ob strani je stal njega vredni drug Pizamei, ki ima svojo gostilno v Rocolu za dirkališčem, a je v svojih prostih urah tudi nadzornik delavcev, na mestnem tlaku!

Slovenci naj si zapomnijo ta dva možaka. Mi mestni in okoličanski agitatorji ja že imamo v črni knjigi!!

Pozabiti ne smemo tudi lepega Cereta (mlajšega), fanta, ki je latinske krvi, ker nosi priimek Benčić. Tudi ta je vreden sin svojega očeta — obče poznane Cereta iz Rocola! Mladi Tončko Gerdol, sicer še mlečnozoboz fant je včeraj nastopal na način, ki je kazal že sedaj, kaj se razvije iz njega — izdajalec svojega naroda! Ti in dvajsetorica drugih so včeraj agitirali za — enega Mauronerja!!! Nam se je ta prodana družba smilila, osobito, ker jo je vrhni »general«, ki je okolo 11 ure prišel iz Rojana v osebi čistokrvnega Italijana — Oblaka (rojanskega »kapovile«) ozmerjal, češ da je preveč sedela v krčmi, mesto da bi delovala za — bene del teritorio, parda — za sveto Italijo. Kaj naj bi bili storili reveži — ko je bilo nas 20 na vsakega prodanca? Oblak naj le odpusti svojim podrepiam in naj zahvali Boga, da ni »beležal« z volišča še na vse zgodaj!

Te prodane reve so potem, ko smo izvajali sijajno zmago, začeli izzivati s »patrijo in rešet«, z »Ljubljano«, itd in ker so bili sami gladni — so naše izzivali celo s tem, da so nekaterim očitali, da mi delamo — za kroznik »mineštre«!

Mi da delamo, za mineštro?! Mi delamo za svojo pravično stvar, iz prepričanja, s svetim narodnim navdušenjem, a za Judežve groše delate vi, vi o prodane duše! Ravno to, da ste s propadom izgubili mastno nagrado, nagrado, ki ste jo res zaslužili z izdajstvom na lastnem narodu, nagrado, ki pa je sramotna — ravno to vas je poparilo, a v bodoče vam hočemo dati nagrado mi in to tako, da si jo — zapomnite!

Za cikorijske, za odpadnike svojega naroda so minili časi! To smo vam dokazali včeraj in vam dokazemo v prihodnje še na bolj jasnem način.

Vam je sicer svobodno, da se zbog velike žalosti po izgubljenem — denarju preselite makari v Kalabrijo, z Garibald neem Mauronerjem vred — mi pa ostanemo kakor smo bli, na svoji tržaški slovenski zemlji!

Živeli vrli naši Lonjeri, Rocolei in vsi naši volilci drugega okraja! Bog poplašaj ves njih toli počitvovalen trud!

Agitatorji.

Občni zbor »Delavskega podpornega društva«. Radi nepredvidjenih zaprek se za občni zbor ne bo vršil dne 3., ampak dne 10. maja.

Pevsko društvo »Kolo« priredi dne 31. maja t. l. (na Binkoštno nedeljo) korporativen izlet pod društveno zastavo v Šturje-Ajdovščino. Ob tej priliki priredi šturski tamburšči, društvo »Danica«, ajdovsko bralno društvo »Edinost« in več drugih društev iz vipavske doline veliko narodno slavnost. Podrobnosti se objavijo pravočasno.

ODBOR

pevskega društva
»Kolo«.

Dražbe promašitna. V torek, dne 27. aprila ob 10. uri predpoludne se bodo vse dražbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za stvilske stvari vršile sledeče dražbe promašitna: Verdelo 129, hišna oprava; ulica S. Lazzaro in ul. Nuova 31, lukai stroj in razno; ulica Media 22, hišna oprava; Rocol 647, hišna oprava; ulica 28, hišna oprava; ulica Caserma 16 in ul. Lavatoio, 2 ogledali; ulica Androna Pondares 2, hišna oprava; ulica Giuliani 9, hišna oprava; ul. Ghisocera 6, 2 ure, 1 ogledalo in 8 podob; ul. Amalia 9, 1 omara; ulica Amalia 8, hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 11.7, ob 2. uri popoludne 15.0 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 750.4. — Danes plima ob 8.29 predp. in ob 7.54 pop.; oseka ob 2.05 predpoludne in ob 1.41 popoludne.

Dober svet. Kdor želi nasejati lep travnik, temu priporočamo, da si naroči od c. kr. dvornega zalagatelja semen Edmunda Mauthner v Budimpešti mešanico trav imenom »Promenade« in Margarethen-Insel. Že 29 let zalaga Mauthner

te semena najkrasnejšim nasadom v Budimpešti Marjetinim otokom.

Vesti iz Kranjske.

* Za univerzo v Ljubljani pripravljajo akademiki na Dunaju, v Pragi in Građu, manifestacije. Čas, ki so si ga izbrali, je jako primeren, ker je gibanje za nove univerze v zadnjem mesecu zopet zraslo. Za Dunaj je dala inicijativo in je prevzela troške »Slovenija«. Sodelovali pa bodo vsi akademiki složno.

* Dober nauk za kranjske Slovence. Zabeležiti imamo zopet enkrat vesel pojav iz Kranjske; obe slovenski stranki sta se združili v odločen nastop proti korupciji in vladnemu nemstvu in sta vlado prisilili, da je odnehala. Zadeva je bila, kratko in objektivno opisana, taka: Za službo asistenta na kmetijsko-kemiškem preskuševališču je bil kompetenčni termin do 15. mal. travna. A že 8. mal. travna je vladni zastopnik Laschan poročal v seji kuratorija o imenovanju. Členi kuratorija so bili toli malo poučeni in tako brezbrizni, da so res verjeli, da je termin že potekel in so dopustili, da je bil slovenski in zmožnejši prosilec odklonjen, češ, da njegova prošnja bila vložena prepozno. Imenovali so Nemea, ki sliši na ime Hiti. To imenovanje je vzbudilo ogorčenje; v prvi vrsti pri slovenskih tehnikih, ki so ob taki praksi videli v bližnji prihodnosti jednako usodo. Za stvar se je zavzel z vso vneto dr. Tavčar. Hotel jo je na tihem, iz obzirnosti do kuratorija in gotovih gospodov, ki jim pa kmalu odklenka, spraviti v red. Predsednik kuratorija, dež. glavar Detela, je takoj, ko je izvedel, da je bil glede termina napačno informiran, sistiral imenovanje in odredil novo sklepanje o imenovanju na dan 20. mal. travna. — Slovenski tehnik pa, karerim so se pridružili tudi drugi akademiki, niso za-se videli nobenega vzroka vesti se kakor obzirni »hofrati« in so jasno povedali javnosti, da je popolnoma nezakonito imenovanje Nemea škandal in da so tega krive grde intrige, ker se je čulo, da — kakor v zasmeh Slovence — vlada po svojih mamelukih v kuratoriju provzroči ponovno imenovanje Hitija, so se slovenski akademiki zbrali na sestanek, kjer so zahtevali razpis novega kompetentnega termina, ker je bila s tem, da je bilo imenovanje že cel teden pred pretekomi prvega termina razglašeno, nekaterim vzeta možnost, še vložiti prošnjo; zahtevali so imenovanje Slovence in opozorili kuratorij na to, da se naj uredi do zdaj le nemško lotranje poslovanje preskuševališča tako, kakor je primerno slovenskemu značaju dežele. Ker »Slovenski Narod« najprej sploh ni hotel prinesiti protesta slovenskih akademikov, in, ko ga je prinesel, ga opremil s klavzulo, da odklanja odgovornost, je to dalo nemškim listom povod za prismojeno trditev o »klerikalnih akademikih« in »klerikalni agitaciji«. Urednik »Slov. Naroda« je odklanjal vsako utikanje tehnikov v vso zadevo, ki je zanje — ne glede na splošnonarodni ezir — velepomembna, saj se je šlo za to, da se krivica približe, da ne bodo sami enkrat trpeli zaradi takih »pomot«. Smatraje se kompetentnim in dosti močnim je dr. Tavčar sam hotel urediti vso stvar. — Da se je varal, je pokazal izid seje kuratorija dne 20. t. m.: Hitija je bil zopet imenovan s 4 proti 3 glasom. Za Hitija je glasoval tudi en zastopnik »Kmetijske družbe kranjske«. Na to sta izstopila iz kuratorija Povše in Detela, in tudi dr. Tavčar je zapustil rezervo in obzirnost: predlagal je v deželaem odboru ostre protest, ki je imel zaželjeni vaperh. Za danes se je vlada udala, in služba se razpiše vnovič. Kdo zmaga o prihodnjem imenovanju, pokaže bodočnost in določi — brezobzirnost Slovencev.

Vsa sfera ima v sebi lep nauk za kranjske Slovence: Z obzirnostjo smo poskušali, a kakor v zasmeh dobrohotni nameri slovenski, da se stvar v miru poravnava, je vlada vstrajala na nezakonitem staljšču. Z brezobzirnostjo smo nadajevali in — vlada se je morala vdati.

Dal Bog, da bi kranjski Nemei pa vlada, kar se tiče Kranjske — z ozirom na srečni izid prvega odločnega nastopa — kmalu občutili resničnost pregovora: »Exempla trahunt«.

* Okrajni glavar ljubljanske okolice, marki Gozani, se je ustrelil. V soboto do-

poludne ob 9. uri in pol se je na ljubljanskem pokopališču ustrelil ljubljanski okrajni glavar Ferdinand marki Gozani. V svoji lovski obleki je prišel na pokopališče ter otožen zvil k mrtvašnici. Tu se je ustrelil v srce. Dvocevna pištola je ležala tri metre proč od mrtvega glavarja. V žepu je imel glavar orčni list, nekaj denarja, lovsko listnico in neko odtrgano poštno nakaznico, na kateri so bile zapisane besede »Leiche in die Todtenkammer, nicht nach Hause. Keine Parte. Teufel des Jahrhunderts. Alle Freunde und Verwandte betrogen. Gozani«. Vseled tega nekateri menijo, da se je glavarju skoro gotovo zmešalo. Tudi njegov oče se je pred leti ustrelil. V petek zjutraj okolu 7. ure je bil okrajni glavar še v uradu. Pri mrtvem glavarju so našli tudi steklenico navadnega karbola. Par dni se je opazala na glavarju otožnost. Hodil je gori in doli in pri pisanju ni mogel mirno sedeti. Marki je bil dvakrat oženjen ter zapuščal od svoje prve žene dve deklici in enega dečka. S sedanjo svojo soprogo se je lani poročil. — Pokojni je bil bolan na živcih in nadušljiv in je mogoče, da ga je bolezen gaala v smrt. Pri truplu so našli listek z napisom: »Der miserabelste Teufel des Jahrhunderts, der alle seine Engel, Angehörigen und Freude betrogen«. — Truplo so prenesli v mrtvašnico.

Vesti iz Štajerske.

— Razveljavljena volitev — na to slovenska zmaga. V Orehoviyasi pri Mariboru je občinsko volitev ces. kr. namestnija razveljavila in se je v petek vršila druga volitev, pri kateri je slovenska stranka v vseh tih razredih sijajno zmigala (poslednjič pa samo v dveh). Navdušenje veliko.

Brzojavna poročila.

Shod mladočeskkih zaupnikov. PRAGA 26. (B) Shoda se je udeležilo 438 zaupnikov. Isti so soglasno vprejeli resolucijo v treh odstavkih, obsezajočih določila o programu, o taktičnem postopanju in o organizaciji stranke. O taktičnem postopanju poslancev izjavlja resolucija, da so zaupni moške dobili prepričanje, da sedanja vlada pod pretvezo nevtralnosti, a brez ozira na veljavni pravni red, z drzaostjo, kakoršne še ni bilo, ustreza hegemonističkim zahtevam nemške manjšine in škoduje s tem vitalnim interesom češkega naroda, a se na drugi strani brani ugoditi tudi najpravičnejim potrebam slovanskih narodov sploh, in češkega še posebej, ako niso v to privolili Nemei. Zato smatrajo zaupniki kakor nujno potrebno, da češki poslanci ne-le vstrajajo v odločni opoziciji proti sedanji vladi, temveč da jej stavijo nasproti ves možen odpor in jej napravljajo zapreke.

Razni pojavi povodom pripuščenja nagodbene predloge v prvo čitanje bi mogli v češkem narodu vzbuditi bojazen da vodstvo čeških stvari na Dunaju ne vztraja v naj-energičnejem odporu proti sedanji vladi in sedanjemu sistemu. Ti pojavi bi mogli omajati zaupanje volilcev do poslancev. Zaupniki pričakujejo za trdno, da se vzroki tem pojavom odpravijo. V predpostavki, da se to pričakovanje izpolni, ostaja kolegij zaupnikov glede taktičnega postopanja pri sklepih, obseženih v Nimburški resoluciji od 23. septembra 1894, ter prepušča poslancem, da z ozirom na temeljni program stranke in dane jim direktive, svoje korske vsikdar tako urejajo po razmerah, kakor zahteva korist naroda, o čemer ne smejo biti izključena tudi sredstva obstrukcije, marveč, da se sme rabo iste v gotovih slučajih smatrati kakor politično potrebo.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.
Lastnik konsorcij lista »Edinost«.
Natisnila tiskarna konsorcija lista »Edinost« v Trstu

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

— ulica Tesa št. 25. A. —
(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Hustrovan cenik brezplačno in franko.

Svoji k svojim!
ZALOGA

pohištva

dobro poznano
tovarne mizarske zadrge v Gorici (Solkan)
vpisane zadrge z omejenim poroštvom

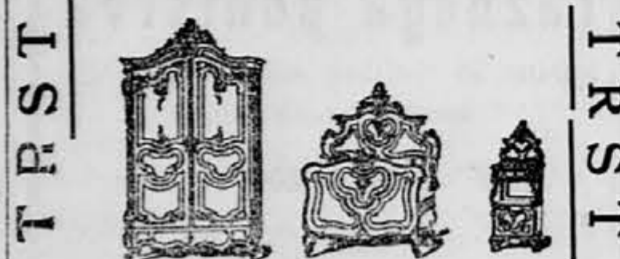
prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zamčena, kajti les se osuši
v to nalašč pripravljeneh prostorih a tem-
peraturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, me-
derna sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačno.

TOVARNA POHIŠTVA IGNACIJ KRON

dvorni založnik. — Ustanovlj. 1848.

TRST TRST
ulica Cassa di Risparmio

Tovarna na Dunaju.

Novi ceniki, izvorni narisi, načrti za sobe na zahtevanje
brezplačno.

Proti
kašlju, grloboļu, hripavosti, kataru, upa-
danju glasu, itd. itd.

zahtevajte vedno

PASTIGLIE LA PRENDINI
TOSSE

Čudovit učinek pri pevolh, govornikih, prepovedni-
kih, učiteljih itd.

Dobivajo se v škaflicah v Prendinjevi lekarni
v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah
kakor tudi po celi Evropi.

Škaflička stane 60 stotink.

Velik dohod

rudečih in čreih trakov od gumija za cepljenje trt,
dvakrat rafinirano žveplo Romagne in Cesene, z
modro galico 3% in 5% mešan žveplo, angleška
modra galica, »Agricol« za učenjanje mrčesov
na trtah, cvetličab, drejvu in zelenjavi, žvepljal-
nice, cevi od gumija za žvepljanje nice, uava »Rafia«
za vezati cvetlice.

Velika zaloga in izbor

»Futterkalk« za nastiti v-akovrste domače živali,
mlete barve v olju ali prahu, vokostij, čopičav, an-
gleško laneno olje surov in kuhano in za živali,
žebli, šipe, mast za vozove, vrzij, pip, ščetk, par-
fema, esenc, vinskega cveta in snega za kis, mine-
ralnih vod, vžigalic in voščila družbe sv. Cirila in
Meoda, zelišč in medicinskih olj, voščenihi in stea-
rinskih sveč, finega in navašnega mila.

Cene brez konkurence.

Priporoč. se za blagohotno podporo

Emil Cumar pok. Friđriha

v Trstu, ulica Belvedere št. 37,
podružnica: Općina 212.

Zahtevajte povsod

voščilo (biķs)

v korist družbe sv. Cirila in Metoda

se dobi pri sledočih gg. trgovcih: Emil Cumar Trst
in Općine, Vekoslav Plešničar ul. Stadion, Ivan
Tomazič Barr. Vecchia, Ivan Prelog Barr. Vecchia,
Josip Urdich ul. Stadion, Matej Millonig ul. Ghega,
v okolici: Fran Šuman, Anton Sancin v Skednju;
Skapin in Pirich, Anton Bak, Stanko Golina, Svetko
Hanibal Škerlj pri sv. Ivanu; Ivan Čergol, Colognati
Ben., Josip Pertot, Anton Brumat v Barkovljah; Jaka
Štoka na Kontovelju, Josip Gustinčič, Ivan Seles pri
sv. Križu, Ivan Fr. Mahnič v Bazovici.

Glavna zaloga:

tvrdka J. Drufovka v Gorici.

Gustav Bonazza

v Trstu, Piazza Barriera vecchia,
(vogal Androna dell' Olmo).

Velika zaloga pohištva, ogledal, okvirjev
in tapecarij.

— Popolno opremljene sobe. —
Konkurenčne cene.

Naročbe se dostavijo razven embalaže franko na
koledvor ali brod v Trstu.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond **25.000.000 K.** Izplačane odškodnine: **75.000.000 K.**

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavarje poslopa in premoščine prot požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižji cenah. Za enkratno insercijo se plača po 2 stot. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 20 K. ter se plačujejo v četrtletnih anticipatnih obrokih. Najmanjša objava 60 stot.

V Trstu.

Zaloga likerjev v sodčih in buteljkah.

Perhauc Jakob ulica delle Acque 12
Zaloga vsakovrstnih vin in buteljk. Postrežba točna, cene zmerne.

Kavarne.

Anton Šorli priporoča svojo kavarno »Commercio« kjer je shajliše Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogi drugi časniki.

Velikanski izbor raznega pohištva

spalne in jedilne sobe, svetlo ali megleno politirane.

Bogat izbor

divanov, okvirjev, ogledal, stolic, stenskih ur

se rahaja v dobroznani

zalogi pohištva

Rafael Italia

Trst - ul. Malcanton št. 1. - Trst.

Snovij za moške obleke

v velikem izboru, najmodernejše vrste, prodaja po jako ugodnih cenah dobroznana prodajalca sukna

Maccari & Pross

ulica Malcanton št. 3.

Na zahtevanje se izvrše od izvrstnih krojačev tudi obleke po meri ter se pošiljajo vzorci brezplačno in franko.

Za zmanjšati velikansko Zalogo blaga,

prodaja po redki priložnostni ceni

F. PIANO Borzni trg št. 4.
konfekcije židano in volneno blago, preproge, pregrinjala in snovi za pohištvo.

Gulielmo Brod & C.º

poznana tvrdka s

POHIŠTVOM
najelegantnejše vrste ZAJAMČENE KAKOVOSTI po najnižjih cenah

Via S. Giovanni št. 14

TRST vogal Piazza S. Giovanni. KATALOGI BREZPLAČNO IN GRATIS

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

priporoča svojim cenjenim rojakom svoje najboljše in trpežno pohištvo, bodisi svetlo ali temno politirano, kakor za spalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po načrtu ali poprave, krtere izvrši v najkrajšem času in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplo priporoča svojim rojakom v mestu, okolici in na deželi: v misli gesla: **Svoji k svojim!**

Prodajalnica obuval G. Mayer Grego.

TRST. — Riborgo št. 19. — TRST.

Velikanski dohod za spomladni čas.

Obuvala za pospode

črna, angleška po gl. 3.20, rumena, po gl. 3.50.

Specijaliteta obuval za dečke.

Obuvala za gospe.

črni ali rumena, angleška po gl. 3.50, nizki čevlji lakirani a beli po gl. 1.90

Naročbe po meri.

Izbir oblek za moške in dečke.

Popolna likvidacija!

Radi podretja hiše, prodaja

čevljarnica Madriz ul. Sv. Antona

celo zalogo obuvala v velikom izboru za moške, ženske in otroke. Razprodajalne cene radi opustitve obrti.

Uljudno se naproša za obilen obisk.

Manifakturna trgovina

tvrdke GIUSEPPE BOLLE

v ulici Nuova, nasproti palače Salem

priproča:

1 kos od 10 metrov mušlina renforce	gl. 1.95
1 " " 18 " " " " " " " " " " " "	3.80
1 " " 23 " " " " " " " " " " " "	4.60
1 " " 36 " " " " " " " " " " " "	8.60

kakor tudi velik izbor bele in naravne kotenine, ponarejenega platna, prtenine navadne in barvane itd.

Cene brez konkurence.

ri svetem Antonu Padovanskem.

Prva zaloga cerkvenih oblek in nabožnih stvari.

Trst, Via Muda vecchia št. 2. (za mestno hišo).

Dobi se bogata izbira pianet, dalmatik, pluvial, lumeral, roketov, kvadratov, kolarjev, misalov, misalov, brevirjev, ritualov, diurov in neštevilno nabožnih različno fino vezanih knjig, svečnikov, križev, svetilnic, kelihov, ciborjev se srebrno kupo.

Jedina zaloga za celo Primorje kipov v vsakovrstni velikosti in kvaliteti, umetniško delo v romanskem kartonu, priporočljivih posebno za vlačne cerkve.

Zaloga sveč in čistega čebelnega voska kakor tudi mešane sveče I. in II. vrste, podob, vencev, križcev in svetinj vsakovrstnih.

Lastna izdelovalnica palm iz umetnih cvetlic in vsakovrstnih drugih del spadajočih k bogočastju, izvršijo se vezanja (ricami) najfinjša za zastave, pregrinjala idr.

Popravlja se vsakovrstne stvari za ceno, pri kojoj je izključena vsaka konkurenca.

Naročitve se izvršijo točno in hitro.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Z odličnim spoštovanjem

Anton J. Vogrič.

JAKOB BAMBIČ

- trgovec z jedilnim blagom -
Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejšega. Najfineje testenine po jako nizkih cenah ter moke, žita, ovsina in otrobi. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in brobno. Cenike razpošilja franko.

PREDNO KUPITE

PERILO

blagovolite obiskati

veliko skladišče angleške platenine in kotenine

t v r d k e

Vittorio Gasperini

TRST — ul. Nuova 15. — TRST

kjer se prodaja po stalnih cenah z 10% odbitkom.

Kdor nakupi blaga za 10 K vdobi poseben dar.

VZORCI SE NE DAJAJO.

Glavni zastop za Trst, Kras, Goriško, Istro, Dalmacijo in Tirolsko zavarovalnega društva na življenje in rente

GLOBUS

centralno ravnateljstvo na Dunaju I. Franz-Josefs-Quai št. 1a (v lastni hiši).

Popolno vplačana glavica 2.000.000 K, ustanovljena od dunajskega bančnega društva in bavarske hipotekarne in menične banke v Monakovu.

Sprejema zavarovanja na življenje v raznovrstnih kombinacijah in proti nizkim premijam. Specijalno zavarovanje otrok brez zdravniškega ogleda, izplačavi v slučaju ženitve ali prehoda v vojaške zavarovani znesek proti malemu odbitku pred pretekom zavarovalne dobe.

Glavni zastop v Trstu, Corso tš. 7. Telefon 469.

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu

zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo) Bogata zaloga raznovrstnih obuval za gospe, gospe in otroke.

Poštno naročbe se izvrše takoj. Pošiljatve so pošlne proste.

Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter se zvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča Josip Stantič čevlj. mojster.

Zalagatelj uradnikov in uslužbencev konsumnega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr. javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr. piv. avstr. Lloyd.

Albert Brosch

TRST - Ul. S. Antonio 5. - TRST
kožnar in izdelovalec čepic.

ODLIKOVAN NA RAZSTAVI v Trstu 1882.

Velika zaloga kožuhovine in čepic za civilne in vojaške osebe.

Izrjuje vse poprave najhitreje in ekonomično. Shranjuje kožuhovino in misko obleko ter jamči za vsako škodo proti mojem in ognju.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital **K 1.000.000**

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavicije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu (Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.

Promet s čeki in nakaznicami.